

Ohnivá řada

Ovládnutí předposlední řady jednou nebo dvěma věžemi je velmi výhodné. Ve střední hře toto umístění věže obvykle napomáhá útoku na krále při spolupráci s dalšími figurami jako vážný faktor pro získání poziční nebo materiální výhody.

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	t	r	+			+	k	+	(
7	p	p	+	R	+			+	p'
6	+		+			+	p	+	&
5	w		+			+	p	+	%
4	+		+	N	+			+	\$
3	+		+			+		+	#
2	P	P		+		+	P	P	"
1	+		+			+	Q	K	!
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

1. Jednoduchý příklad. Na straně černých je sice materiální převaha, ale výborná pozice věže umožňuje zachránit bílým partii. 1.Jf6 Kf8 2.J:h7 Ke8 ...

Samozřejmě se jedná pouze o schéma, ale podobný motiv se často v praktické hře vyskytuje.

Zvlášť velký význam má ovládnutí řady v koncovce. Ne nadarmo pak můžeme hovořit o ohnivě řadě. Věž

zde může napadat řadu pěšců nacházejících se v základní pozici. Můžeme říci, že vtržení věže na předposlední řadu má takový význam v boji o iniciativu, že je uskutečňována za cenu materiálních obětí

Po tomto krátkém vstupu ukáží na konkrétních příkladech jaký význam má umístění věže v střední hře a koncovce.

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	r	+	r	+		+		+	(
7	p	p	+	q	s	k	p	p	'
6	+		+	N	p			+	&
5	+		+	p	+			+	%
4	+		+			+		+	\$
3	+		+			+		+	#
2	P	P		+	Q	P	P	P	"
1	+	R	R		K			!	
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

2. Začnu znamenitou partií **Steinitz-Bardeleben** (Hastings 1895). Kombinace provedená Steinitzem zaujala všechna pokolení šachistů. Za obětovaného pěšce získal bílý silný útok, který uskutečnil jediným úderem.

20.Dg4 Hrozí mat 2 tahy nebo ztráta dámy po 20..Jg6 21Jg5

20..g6 21.Jg5 Ke8 22V:e7

Zničující vtržení věže na 7 řadu, nelze 22..K:e7 23.Ve1Kd8 24.Je6 a 25Jc5. Prohrává 24..Kc5 25.Je6 Kb8 26.Df4Vc727..J:c7D:c7 28.Ve8X

22...Kf8! černý nechává dámu pod dvojím úderem, neboť bílému hrozí mat **23.Vf7 Kg8**

Věž je nedotknutelná :

23..D:f724.V:c8 **24.Vg7.**

Stále se stejnými motivy, prohrává 24.Kf8 pro 25.J:h7 Je nutno odejít do rohu.

24...Kh8 25.V:h7 Kg8 26.Vg7 a na vynucené **26...Kh8** dává bílý vynucený mat využívajíc odkrytou linii h

27.Dh4 K:g7 28.Dh7 Kf8 29.Dh8

Ke7 30.Dg7 Ke8 31.Dg8 Ke7

32.Df7 Kd8 33.Df8 De8 34.Jf7 Kd7

35.Df6X

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	+	r	t	↓	k	+	(		
7	p	+		+	p	p	p	'	
6	p	+	p	+				&	
5	+		+		+			%	
4	P	+		+				\$	
3	P	q	+	P	P			#	
2	↓		+	Q	P	P		"	
1	R	+	R	♞				!	
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

3. Tato pozice vznikla v partii **Nimcovič-Capablanka** (N.York 1927)

Místo nabízejícího se 25.Vac1 zahrál Nimcovič **25.Sd4** a po **25...Vc2**

26.Da6 e5! 27.S:e5 Vdd2 se obě černé věže dostaly na druhou řadu s přímými hrozbami.

Není vidět jak ochránit pf2, na 28.Vf1 přijde 28..D:e3! a dáma je nedotknutelná díky tématickému matu-na 29.Sf4 přijde 29..V:f2!. Špatné je i 28.Df1 pro variantu ukázanou Capablankou 28..Dd5 29.Sd4Dh5!30.h4Df3.

28.Db7 V:f2 29.g4 De6 30.Sg3

V:h2! Druhá řada je plně v moci černých, po 31.S:h2D:g432.Kh1Dh3 matují.

31.Df3 Vhg2 32.D:g2 V:g2 33.K:g2 D:g4 a černý vyhrál.

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	+		t	↓	k	+	(		
7	+		+	p	+			'	
6	p	t		p	p	P	p	+	&
5	♙	p		♞	P			%	
4	+		P	P	N		♙	\$	
3	+	P		N		+		#	
2	P	+		+	L	+		"	
1	R	+		+	R	♞		!	
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

4. Plnou nadvládou černých věží skončila partie **Capablanka—Iljin-Žeňevskij** (Moskva 1925)

Černý jezdec nemůže odskočit kvůli hrozbě 29.Vf3 a 30.Vh3.

Následovalo **28..D:c3 29.de D:e3**

30.Kh1? (jak ukázal Capablanka byl nutný ústup na h2) **30...de 31.Vf3 ef 32.V:e3 fe**

Bílý vyhrál dámu, ale za věž a střelce s dvěma pěšci. Navíc

se odkryly linie kterými černé věže vtrhnou do ležení soupeře.

33.De1Vb2 34.D:e3 Vdd2 35.Sf3 c4 36.a3 Sd6 (nebylo tak jasné36...Vd3 37.Df4 Vf2 38.Db87, zato nyní to hrozí) **37.Da7 c3**. Bílý vzdal.

Přejděme k rozboru příkladů z koncovek.

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	+	+	♞	+	(				
7	♞	♞	+	+	R'				
6	♞	r	+	+	+	&			
5	+	+	♞	+	♞	♞	%		
4	♞	+	♞	♞	+	\$			
3	+	♞	+	K	+	#			
2	+	+	+	+	+	"			
1	+	+	+	+	+	!			
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

5. Před námi je pozice z partie **Capablanka-Tartakower** (N.York 1924) Capablanka ji viděl z daleka. Odhadl, že přítomnost věže na 7 řadě jištěná králem mu musí zajistit úspěch. **35.Kg3! V:c3 36.Kh4 Vf3 37.g6V:f4 38.Kg5 Ve4** (špatné je 38..V:d4 pro 39Kf6) **39.Kf6 Kg8 40.Vg7 Kh8 41.V:c7 Ve8 42.K:f5 Ve4 43.Kf6 Vf4 44.Ke5 Vg4 45.g7 Kg8**. Nezachraňuje ani přechod do pěšcovky : 45..V:g7 46.V:g7 K:g7 K:d5 Kf7 48.Kc6 Ke7 49.d5.Kd8 50.Kb7 atd. **46.Va7 Vg1 47.K:d5** a bílý vyhrál.

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	r	+	+	t	k	+	(		
7	+	♞	+	♞	♞	♞	'		
6	♞	+	+	♞	♞	&			
5	♞	+	♞	+	%				
4	+	+	♞	+	+	\$			
3	+	♞	♞	♞	+	#			
2	L	♞	R	+	♞	"			
1	+	R	+	♞	!				
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

6. V následující partii **Botvinnik** dosáhl vtržení své věže na 7 řadu v partii s **Sorokinem** (Moskva 1931)

25.Jd5 Jc6

V případě dvojité výměny na d5 se bílý dostal věží na c7: 25...J:d5 26.S:d5! Jd5 27.V:d5 Vfe8 28.Vc7 Vab8 29.Vd7 a získal by minimálně pěšce a zbavil soupeře protihry.

26.J:f6 gf 27.Vd7 Vab8 28.Kf2

vytvořila se hrozba 29.Vg1 **28..J:a5**

29.Vcc7 Vbc8 30.V:f7 V:c7 Kh8

32.Sd5 b5 33.b3

Nehledě na materiální rovnováhu je postavení černých prohrané. Jejich jezdec je ze hry a bílý král se nezadržitelně blíží k pěšci h6.

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	♞	t	+	t	(				
7	♞	♞	+	♞	♞	'			
6	♞	♞	+	♞	♞	+	&		
5	+	+	+	+	+	%			
4	♞	♞	♞	+	+	\$			
3	♞	R	♞	♞	♞	#			
2	+	+	+	+	♞	"			
1	+	R	+	L	+	!			
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

7. Botvinnik-Vidmar

(Gronningen 1946)

Bílý má znatelnou poziční převahu, umožňující jim z linie c se prorvat na 7 řadu.

31.b5 J:b5 32.S:b5 cb 33.Vc7.

Nyní se nehodí 33..b4 pro 34.Vb7

Ka8.35.Vcc7 Sc836.V:a7 Kb8

37.Jb5. Nejlepší obranou podle

názoru Botvinnika bylo nyní

33...Sc8 34.J:b5 Vd7! 35.V:d7 S:d7

36. J:a7 K:a7 37.Vc7 K:a6 38.V:d7

Vc8 s praktickými šancemi na

remis díky volnému pěšci b.

33..Vc8 34.Vb7 Ka8 35.V:d7 V:c1

36.J:b5

Bílý plně dominuje na předposlední řadě a bude mít minimálně dva pěšce za kvalitu.

36...Vhc8 37.V:g7 h6

38.V:a7 Kb8 39.Vb7 Ka8 40.Va7

Kb8 41.Vb7 Ka8 42.g4

Černé věže jsou připoutány k linii „c“. Vidmar se pokusí osvobodit.

42....e5 43.d5 V1c5 44.Va7 Kb8

45.Vb7 Ka8 46.V:b6 Vb8 47.V:b8

K:b8 48.a7 Kb7 49.Jd6 K:a7 50.

Je8 Kb6 51.J:f6 a s třemi pěšci za kvalitu vyhrál bílý v 60tém tahu.

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	r	+		+	t		+	(	
7	+		+		+	p	k	'	
6	l	+		+	p	+	p	&	
5	+	R	p	N	p	+		%	
4	p	+	P		+	P	\$		
3	P	p	+	P	P	K	#		
2	P		+		+	P	+	"	
1	+	R		+		+		!	
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

8. Klasický příklad využití

několika pozičních faktorů (linie c, bod e5 pro jezdce, lepší postavení krále), jejich postupná transformace do ovládnutí 7 řady a materiálních zisků vidím v partii **Aljechin-Yats** (Londýn 1922)

26..Vfb8

Po 26 Vfc8 27 V:c8 V:c8 28.V:c7

S:c8 29.Jd3 a 30.Jc5 získá bílý

pěšce.

27.Vc7 Sb5 28.V1c5 Sa6 29.V5c6

Ve8 30.Kf4 Kg8 31.h5 Sf1 32.g3

Sa6 33.Vf7 zdvojení věží na 7 řadě

33...Kh7 34.Vcc7 Vg8 35.Jd7 Kh8

36.Jf6 Vgf8 37.V:g7! V:f6 38.Ke5.

černý se vzdal. Po 38...Vaf8

následuje tématický mat: 39:Vh7

Kg8 40.Vcg7X.

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	+		+		+	r	+	(	
7	p	k	P	n	+		+	'	
6	+	p	v		p		+	&	
5	+		+		+		+	%	
4	P		+		+		+	\$	
3	+	P		+	v	p	#		
2		+		+	r	+	P	"	
1	R		+	R	+	N	K	!	
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

9. Orlov- Čist'jakov (Moskva

1935)

Černému visí dvě figury na linii d, jednu je možno hned vyměnit—

25 ..S:g3, ale po 26.J: g3! se bílý

ještě drží. Podařilo se mi najít lepší řešení.

25. Je5! 26.V:d6 Jf3 27.Kh1 V:g3!
28.hg Vg2 a pro nevyhnutelný mat
se bílý vzdal.

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	+	t	W	k	+	(			
7	p	p	+	r	R	p	+	'	
6	+	p	+		+	p	+	&	
5	+		+	p	+	W	p	%	
4	+		+		+	P	\$		
3	+	P	+		+		#		
2	P	P	P	+		P	P	+	"
1	+		+	R	K		!		
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

10. V následujícím příkladu z partie **Inamaliiev-Tipsej** (Frunze 1985) zasluhuje pozice bílého přednost, neboť ovládá jedinou otevřenou linii, věž zaujala aktivní pozici. Bílý se snaží využít oslabené postavení královského křídla černého.

22.V1e6

S hrozbou 23.V:g6 od které nechrání ani Kg7, ani Kh7 a v případě 22...V:e7 23.V:e7 je poziční výhoda bílého bezesporná, na 23..Ve8 24.V:b7 Ve1 25.Kh2 Dd6 následuje 26 Dg3, i když po Df6 má černý určitou protihru.

22...Kh8 umožňuje provést bílému zamýšlenou oběť věže

23.V:g6! fg 24.De5 Kg8 25.De6 Kh8 26.V:d7 V:d7 27.D:d7 Df4

Zcela špatné je 27...Db8 28.Df7 a bílá dáma ovládne sedmou řadu.

28.De8 Kg7 29.De7 Kg8 30.Dg5 De4 31.Dd8 Kg7 32.Dc7 Kh6

33.Db8! D:h4 34.Dh8 Kg5 35.Dd8

Kg4 36.Dd7 Kg5 37.De7 Kg4 38.f3 Kg3 39.De5 Df4 40.De1X

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	+		+	r	+	k	+	(	
7	p		t	n	+	l	p	p	'
6	+		+		p	+		&	
5	+		P	p	+		+	%	
4	q	+	V		+	P	\$		
3	P	p	R	R	+	L	P	#	
2	W	+	P	P	+		"		
1	+		+		+	K	!		
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

11. Dobře využil výhody svojí pozice **Barejev** v partii s **Lputjanem** 53 mistrovství SSSR Bílý se zaměřil na pb3. Černý měl tlačit na pc5, získal by po 25...Vec8 26.D:b3 D:b3 27.V:b3 J:c5 28.S:c5 V:c5 29.Vb7 a5 šance na remis **25...h5 26.V:b3 J:c5 27.S:c5 V:c5 28.Vb7 Da5** pozice černého se dost zhoršila možnost obrany ponechávalo 28...Vec8 **29.Db4 Vec8 30. D:a5 V:a5 31.Ve3** s cílem místit i druhou věž na 7 řadu **31...Ve8 32.Vc3 g6 33.Vc3 g6 33Vcc7 Vf8 34.e3 a6 35.Vd7 f5 36 Vbc7 Vb5 37.Kg2 Va5 38.a4 d4 39.ed f4 40.gf Vf5 41.Kg3** Černý vzdal

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	r	+		+		+	k	+	(
7	+		+		+				'
6	p	+	n	+	p	+		p	&
5	R		+		+		+		%
4		+		p	P	P	N	+	\$
3	+		+	P	+		P		#
2	+		+		+		K		"
1	+		+		+				!
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

12. Na závěr uveďte fragment z partie **Karpov—Jusupov** (Bugojno 1986)

Protože černá věž drží volného pěšce a docílí bílý převod své věže na 7 řadu organizující přímé matové hrozby.

42.Vc5 Je7 43.Vc7 Kf8 44.Je5 a5
45.g4 a4 46.f5 ef 47.gf J:f5

Hodí se, neboť na 47...a3 následuje 48.f6 a2 49.V:e7 a7D 50.Jg6 Kg8 51.Vg7X

48.ef Va5 49.Vc5! V:c5 50.Jd7 Ke7
51.J:c5 a3 52.Kg3 Kd6 53.Jb3 Ke5
54.Kg4 h5 55.Kg5 h4 56.f6 Ke6
57.Kg6 h3 58.f7 h2 59.f8D h1D
60.Jc5 Ke5 61.Db8 černý vzdal.

Diagramy :

Řádně zanalyzovat !

1. Jak má černý na tahu hrát?
Doporučíte 42...b4? (3body)

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8		+	r	+		+			(
7	+			+		K	P	+	R'
6	+		+	I	+	K	p		&
5	+	p	+		N		+		%
4	+		+		+		+		\$
3	+		+		+	p	+		#
2	+		+			P		+	"
1	+		+		+				!
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

2. Bez ohledu na dva pěšce navíc stojí bílý špatně. Našel sice jediný tah 22.Je5, na což odpověděl černý 22...V:g2. Kam má nyní odstoupit král? Doložte konkrétními variantami. (4.body)

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8		+	k	t		+	r	+	(
7	p	p	+		+	p	+		Q'
6	+	q	+	p	+		+		&
5	+		+	n	+		+		%
4	+		N	P		+		n	\$
3	+	P	+		+		+	P	#
2	P	+		+		P	P	+	"
1	R	♞		R	♞				!
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

3. Bílý má dva pěšce za figuru.
 Může vzít i třetího po 33.D:a6?
 (4 body)

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	+		+		+	r	♞	(	
7	+		+		+	p	'		
6	p	⊗	♞	♞		+	&		
5	+	p	+	♞	⊗		%		
4	+		+	l	+		+	\$	
3	+	P	+		+	♞	P	#	
2	P	+	P	+	♞	P	+	"	
1	+		+		+	♞		!	
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

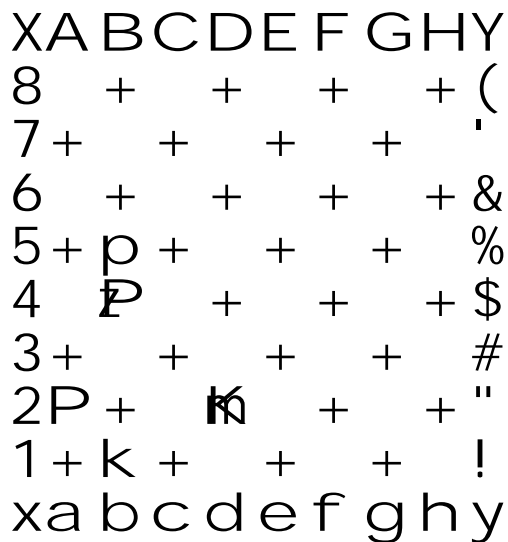
4. Najděte postup k výhře. Bílý je na tahu.
 (3 body)

X	A	B	C	D	E	F	G	H	Y
8	+		t		+	r	+	(	
7	+		+		+	k	'		
6	+		+		+		+	&	
5	+		+		+	K	%		
4	+		+		+		+	\$	
3	+		+		+		+	#	
2	+		+		+		+	"	
1	+		+	R	♞		+	!	
x	a	b	c	d	e	f	g	h	y

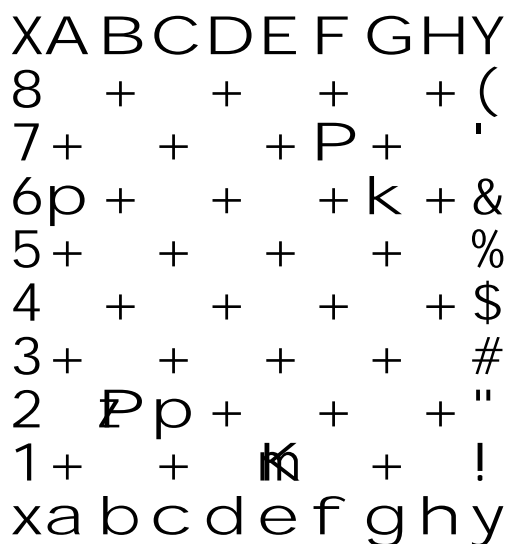
Další diagramy k řešení:

Na tahu je bílý. Jak hodnotíte vzniklé pozice? Uveďte konkrétní varianty.

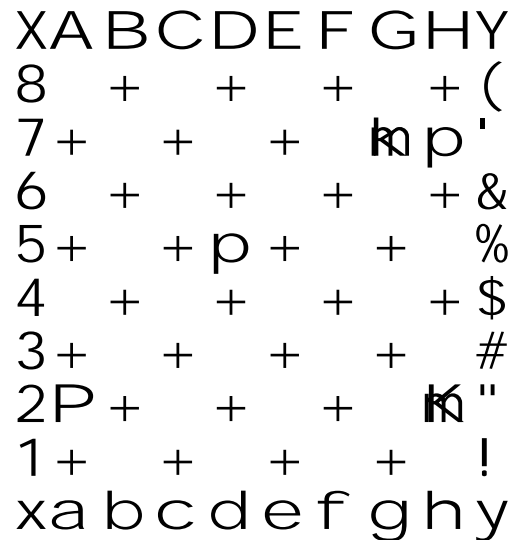
5.

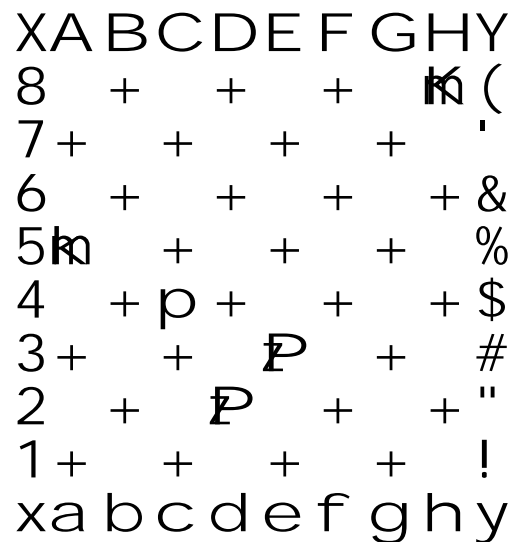
6.

7.

8.

9.

X A B C D E F G H Y
8 + + + + (
7 + + + k + '
6 + p + + + &
5 + p + + + %
4 + P + K + \$
3 + + + + #
2 P + + + + "
1 + + + + !
x a b c d e f g h y

10.

X A B C D E F G H Y
8 + + + k + (
7 + + + p + '
6 + + + + + &
5 + p + + + %
4 + + + + + \$
3 + P + + + + #
2 P + k + + "
1 + + + + + !
x a b c d e f g h y

11.

X A B C D E F G H Y
8 + + + + + (
7 + + P k + + '
6 + + P + + &
5 p p + + + %
4 + + + + + \$
3 + + + + + #
2 + + + + + "
1 + k + + + + !
x a b c d e f g h y

12.

X A B C D E F G H Y
8 + + + + + (
7 + + + + p '
6 + + + + + &
5 + + k P %
4 + + + + k \$
3 + + + + + #
2 + + + + P "
1 + + + + + !
x a b c d e f g h y

© Z časopisu Šachmaty 1/87
Přeložil a upravil Dr.J.Brom.